

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos
Tekijä-Författare-Author Lepistö, Sirkku		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Matematiikka tyttöjen oppituntina sukupuolesta? : Tutkimus lukiolaistytöjen kokemuksista ja käsityksistä matematiikan opiskelusta		
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2007-05-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 88 s., 4 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena ovat lukiolaistytöjen käsitykset ja kokemukset matematiikan opiskelusta. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten tytöt merkityksellistävät suhdettaan matematiikan opiskeluun koulussa ja tulevaisuuden suunnitelmissaan. Tutkimuksessa kuvataan ja tulkitaan tyttöjen käsityksiä sekä tarkastellaan minkälainen sija matematiikalle tyttöjen elämässä rakentuu. Tutkimusaineisto koostuu neljästätoista lukion ensimmäistä luokkaa käyvän 16-17 -vuotiaan helsinkiläistytöjen teemahaastattelusta. Tutkimuksessa haastateltiin sekä pitkää että lyhyttä oppimäärää matematiikkaa opiskelevia tyttöjä. Aineiston analyysimenetelmä on käytetty sisällönanalyysii.</p> <p>Tutkimuksessa hyödynnetään kasvatussosiologian ja etnografisen koulun ja sukupuolen tutkimuksen näkökulmia ja käsitteistöä, sekä naistutkimuksen teoreettisia tulkintoja sukupuolen ja matematiikan suhteesta. Tärkeimpiä lähteitä ovat Tuula Gordonin, Elina Lahelman, Tarja Tolosen sekä Valerie Walkerdinen ja Suzanne Damarinin kirjoitukset. Tutkimus kiinnittyy sosiologiseen kulttuurintutkimukseen, kasvatussosiologiaan ja naistutkimukseen.</p> <p>Tyttöjen suhde matematiikkaan osoittautuu analyysissä monitasoiseksi kysymykseksi, joka liittyy tyttöjen sosiaalisiin, kulttuurisiin ja yhteiskuntaluokkajajaisiin eroihin sekä koulutuksen eriytymistä ylläpitäviin mekanismeihin. Tytöt jaoteltiin haastattelupuheen perusteella kahteen eri tyyppiin, ”välineellisesti” ja ”käytännöllisesti” matematiikkaan suhtautuviin. Tämän jaottelun katsotaan heijastelevan lukion pitkän ja lyhyen matematiikan opetussuunnitelmassa määriteltyjen opetuksen tehtävien ja tavoitteiden eroja, joka tuli tutkimuksessa keskeisellä tavalla esiin. Opetussuunnitelmassa määritellyt lyhyen ja pitkän matematiikan opetuksen tehtävät ja tavoitteet ovat erilaisia ja myötäilevät jakoa naisten- ja miesten ammattialueisiin yhteiskunnassa. Tutkimustulosten perusteella vaikuttaa siltä, että lukion matematiikan opetussuunnitelma sukupuolittuu koulun käytännöissä. Tyttöjen kokemukset ja näkemykset pitkän ja lyhyen matematiikan hyödyllisyydestä ja relevanssista omalle elämälle vahvistavat tätä tulkintaa.</p> <p>Tutkimuksessa tuli esiin, että tyttöjen kiinnostumista matematiikasta rajoittaa osin mielikuva matemaatikoista nörtteinä. Tytöt halusivat tehdä eron itsensä ja koulujen kulttuureissa matematiikasta kiinnostuneiden, poikkeaviksi määriteltyjen nörttien välillä.</p> <p>Tyttöjen näkemyksissä matematiikan oppimisesta tuli esiin jaottelu älyämiseen ja työntekoon. Osa tytöistä oli omaksunut käsityksen, ettei voi osata matematiikkaa, koska ei pysty oivaltamaan, ns. "matemaattiset aivot" puuttuvat. Toiset tytöistä taas korostivat harjoittelun ja työnteon merkitystä matematiikan oppimisessa. Näkemykseen matematiikan oppimisesta ainoastaan oivaltamisen kautta tapahtuvana toimintana liittyy myös sukupuolittunut vivahde. Poikien oivaltamisen nähtiin tapahtuvan luonnostaan.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords tytöt nuoret koululaiset lukiolaiset matematiikka sukupuoli sukupuolierot sisällönanalyysi kasvatussosiologia naistutkimus haastattelututkimus		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		